

REFERENSER

- Almqvist, J., Hamza, K. & Olin, A. (red.) (2017). Undersöka och utveckla undervisning. Professionell utveckling för lärare. Studentlitteratur.
- Anderberg, E. (red) (2016). *Skolnära forskningsmetoder*. Lund: Studentlitteratur
- Andersson, H. (2010). Skriftliga omdömen –klara besked? Pedagogiska rapporter, Nr 81. Umeå: Umeå Universitet, Pedagogiska institutionen.
- Andreasson, I. (2007). Elevplanen som text: om identitet, genus, makt och styrning i skolans elevdokumentation. Göteborg: Doktorsavhandling, Göteborgs universitet.
- Andreasson, I., & Asplund Carlsson, M. (2009). Elevdokumentation: om textpraktiker i skolans värld. Stockholm: Liber.
- Andrée, M., & Eriksson, I. (2019). A research environment for teacher-driven research—some demands and possibilities. *International Journal for Lesson and Learning Studies*.
- Arkenback-Sundström, C. (2012). *Grupphandledning i matematik. Dialogen – en väg att utveckla vuxnas matematikkompetenser*. Magisteruppsats. Göteborgs universitet. Institutionen för pedagogik och specialpedagogik. Hämtad från <http://hdl.handle.net/2077/32489>
- Bartholdsson, Å. (2008). Den vänliga maktutövningens regim: om normalitet och makt i skolan. Stockholm: Liber.
- Blossing, U. (2008). *Kompetens för samspelade skolor*. Lund: Studentlitteratur.
- Birenbaum, M., Kimron, H., & Shilton, H. (2011). Nested contexts that shape assessment for learning: School-based professional learning community and classroom culture. *Studies in Educational Evaluation*, 37(1), 35-48. doi:10.1016/j.stueduc.2011.04.001
- Bjørndal, C. R. P. (2005) Det värderande ögat. Observationer, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning. Stockholm: Liber.
- Brante, T., Johnsson, E., Olofsson, G., & Svensson, I. G. (2015). Professionerna i kunskapssamhället. En jämförande studie av svenska professioner. Liber.
- Broady, D. (1980). Den dolda läroplanen, *Kritisk utbildningstidskrift*, IV(16), 4-55.
- Broady, D. (2007). Den dolda läroplanen, *Kritisk utbildningstidskrift (KRUT)*, 127(3), 13–98.
- Bruun, S. (2019, oktober). *Hur kan jag få eleverna att formulera välutvecklade svar inom so-ämnena?* Presenterad på Lärarnas forskningskonferens, Stockholm, 29 oktober 2019.
- Carlgren, I. (2009). Lärarna i kunskapssamhället – flexibla kunskapsarbetare eller professionella yrkesutövare?, *Forskning om undervisning och lärande 2* (9), 9–26.
- Carlbaum, S., Hanberger, A., Andersson, E., Roe, A., Tengberg, M. & Kärnebro, K. (2019) Utvärdering av Läslyftet Slutrapport från den nationella utvärderingen av Läslyftets genomförande och effekter i olika skolformer. Hämtad från https://www.skolverket.se/download/18.a35553a171bb8ce903cf4/1591805722854/Laslyftet_utvardering_Slutrapport_2020_UCER.pdf
- Carr, W. (2007). Educational Research as a Practical Science. *International Journal of Research & Method in Education* 30 (3): 271–286. doi:10.1080/17437270701614774.
- Carr, W., & Kemmis, S. (1986). *Becoming Critical: Education Knowledge and Action Research*. Falmer Press.
- Carr, W., & Kemmis, S. (2005). Staying Critical. *Educational Action Research* 13 (3): 347–358. doi:10.1080/09650790500200316

- Coburn, C. E. (2003). Rethinking scale: Moving beyond numbers to deep and lasting change. *Educational Researcher*, 32(6), 3–12. doi:10.3102/0013189X032006003
- Dyssegaard, C. B., Egelund, N., & Sommersel, H. B. (2017). What enables or hinders the use of research-based knowledge in primary and lower secondary – a systematic review and state of the field analysis. Research output: Book/anthology/dissertation/report › Report › Research.
- Edin, M. (2020). Matematiska resonemang i skriftlig form på gymnasienivå. *Leda & lära*, 1. <https://www.skolporten.se/app/uploads/2020/04/202003-skolporten-ledalara-2020-1.pdf>
- Egerbladh, T. & Tiller, T. (1998). *Forskning i skolans vardag*. Lund: Studentlitteratur.
- Elfström, I. (2005). Varför individuella utvecklingsplaner? En studie om ett nytt utvärderingssystem i förskolan. Individ, omvärld och lärande/Forskning nr26. Lärarhögskolan i Stockholm.
- Engelstad, P.H. (1992). Dialogkonferensen – en metod för forskningsstödd verksamhetsutveckling. I J. Holmer & B. Starrin (Red.), *Deltagarorienterad forskning*. Studentlitteratur.
- Eksmos, S. (2021). *Att arbeta med elevers talängslan*. (Inlämnad för publicering till *Leda & Lära* augusti 2021).
- Eriksson, I. (2020) Från att veta vad som fungerar till att driva utveckling av undervisningen. I Hirsh, Å., & Olin, A. (Red.), *Skolutveckling i teori och praktik*. (s.187-202). Malmö: Gleerups.
- Forssten Seiser, A., & Blossing, U. (2020). Actions and practice architectures for realising sustainable development by restructuring school organisations. *Forskning Og Forandring*, 3(2), 69-88. <https://doi.org/10.23865/fof.v3.2457>
- Furu, E. M. & Lund, T. (2014). Development Teams as Translators of School Reform Ideas. In K. Rönnerman & P. Salo (Eds.), *Lost in Practice: Transforming Nordic Educational Action Research*. Sense Publishers.
- Gardner, J., Harlen, W., Hayward, L., & Stobart, G. (2011). Engaging and Empowering Teachers in Innovative Assessment Practice. I A. Berry & B. Adamson (Red), *Assessment Reform in Education, Policy and Practice*. Dodrecht: Springer.
- Graneheim, U. H., & Lundman, B. (2004). Qualitative content analysis in nursing research: Concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse Education Today*, 24(2), s 105–112.
- Gustavsen, B. (2001). Theory and Practice: The Mediating Discourse. In P. Reason & H. Bradbury (Eds.), *Handbook of Action Research*, 17–26. Sage.
- Hargreaves, A. (2004). Inclusive and Exclusive Educational Change: Emotional Responses of Teachers and Implications for Leadership. *School Leadership & Management*, 24, 287-309. <https://doi.org/10.1080/1363243042000266936>
- Hargreaves, A., & Fullan, M. (2012). *Professional capital: Transforming teaching in every school*. Teachers College Press.
- Hattie, J. (2011). *Visible Learning for Teachers: Maximizing Impact on Learning*. Routledge.
- Hirsh, Å. (2013). The individual development plan as tool and practice in Swedish compulsory school. Doktorsavhandling, Högskolan i Jönköping.
- Hirsh, Å. (2017). *Formativ undervisning: utveckla klassrumspraktiker med lärandet i fokus*. (Första utgåvan). Stockholm: Natur & Kultur.
- Hirsh, A. (2020). When assessment is a constant companion: students' experiences of instruction in an era of intensified assessment focus. *Nordic journal of studies in educational policy*, 6(2), 89-102.
- Hirsh, Å., Nilholm, C., Roman, H., Forsberg, E. & Sundberg, D. (2020). Reviews of teaching methods – which fundamental issues are identified? *Education Inquiry*. DOI: 10.1080/20004508.2020.1839232
- Hirsh, Å., & Segolsson, M. (2019). Enabling teacher-driven school-development and collaborative learning: An activity theory-based study of leadership as an overarching practice. *Educational Management, Administration & Leadership*, 47(3), 400-417.
- Håkansson, J. & Sundberg, D. (2012). *Utmärkt undervisning: framgångsfaktorer i svensk och internationell belysning*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Håkansson, J. & Sundberg, D. (2016). *Utmärkt skolutveckling. Forskning om skolförbättring och måluppfyllelse*. Stockholm: Natur & Kultur.

- Ifous. (2020). *Att medverka i Ifous FoU-program – en handbok*. Stockholm: Ifous.
- Ifous. (26 mars 2021). *Forsknings- och utvecklingsprogrammet Lärares praktik och profession*. <https://sites.google.com/Ifous.se/lpp/startside>
- Jahnke, A. (2014). *Insegel till dialog. Skolans matematikutbildning – en studie i fyra praktiker*. (Doktorsavhandling, Nord Universitetet, Norge). Nord Universitetet.
- Jahnke, A. (2019). *Utveckla utbildning. Vetenskaplig grund. Beprövad erfarenhet. Tyst kunskap*. Stockholm: Liber AB.
- Jahnke, A., & Hirsh, Å. (2020). *Varför förbättras inte elevresultaten trots alla insatser?*. Stockholm: <https://www.Ifous.se/app/uploads/2020/02/202001-Ifous-Fokuserar-Fördjupad-nulägesanalys-H.pdf>
- Jahnke, A. (2022). *Beprövad erfarenhet – tre praktiska perspektiv*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Jahnke, A., Lindgren, L. & Norman, S. (2020). *Effekter av Ifous forsknings- och utvecklingsprogram. En metastudie av sju avslutade FoU-program vid Ifous. (Ifous fokuserar rapport)*. Stockholm: Ifous.
- Kemmis, S., McTaggart, R. & Nixon, R. (2014). *The action research planner. Doing critical participatory action research*. Springer.
- Kennedy, A. (2005). Models of Continuing Professional Development: a framework for analysis. *Journal of In-service Education*, 31(2), 235-250, DOI: 10.1080/13674580500200277
- Kirsten, N., & Wermke, W. (2017). Governing teachers by professional development: state programmes for continuing professional development in Sweden since 1991. *Journal of Curriculum Studies*, 49(3), 391–411. doi:10.1080/00220272.2016.1151082
- Koffeman, A., & Snoek, M. (2019). Identifying context factors as a source for teacher professional learning, *Professional Development in Education*, 45(3), 456-471. DOI: 10.1080/19415257.2018.1557239
- Langelotz, L. (2014). *Vad gör en skicklig lärare? En studie om kollegial handledning som utvecklingspraktik*. Doktorsavhandling. Göteborgs universitet. Institutionen för pedagogik och specialpedagogik. Hämtad från <http://hdl.handle.net/2077/34853>
- Levinsson, M. (2011). Utvecklingsledare på vetenskaplig grund: Spänningsfälten mellan evidensbaserad praktik och aktionsforskning. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 16(4), 241-263.
- Lindvall, J., Helenius, O. & Wiberg, M. (2018). Critical features of professional development programs: Comparing content focus and impact of two large-scale programs, *Teaching and Teacher Education*, 70, 121-131.
- Lund, T. (2008). Action research through dialogue conferences. I K. Rönnerman, E. M. Furu & P. Salo (Red), *Nurturing Praxis. Action Research in Partnership Between School and University in a Nordic Light* (175-192). Sense Publisher.
- McDonald, S. K., Keesler, V. A., Kauffman, N. J., & Schneider, B. (2006). Scaling-up exemplary interventions. *Educational Researcher*, 35(3), 15-24.
- McNiff, J. (2002). *Action research: principles and practice*. Routledge.
- Mårell-Olsson, E. (2012). *Att göra lärandet synligt? Individuella utvecklingsplaner och digital dokumentation*. Doktorsavhandling, Umeå universitet, Umeå.
- Nehez, J., Blossing, U., Gyllander Torkildsen, L., Lander, R., & Olin, A. (2021). Middle leaders translating knowledge about improvement: Making change in the school and preschool organisation. *Journal of Educational Change*. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10833-021-09418-2>
- Newton, I (1675), "Letter to Robert Hooke", Digital Library, Philadelphia, USA, digitallibrary.hsp.org/index.php/Detail/objects/9792.
- Nilholm, C. (2012). *Barn och elever i svårigheter – en pedagogisk utmaning*. Lund: Studentlitteratur.
- Normell, M. (2002). *Pedagog i en förändrad tid*. Lund: Studentlitteratur.
- Olin, A. (2021). Aktionsforskning – att forska i egen praktik. I Å. Hirsh & A. Olin, *Skolutveckling i teori och praktik* (s. 351-363). Gleerups.

- Olin, A., & Yngvesson, L. (2016). Aktionsforskning som systematiskt kvalitetsarbete - från modell till förhållningssätt. I K. Rönnerman, A. Olin, E.M. Furu, & A.-C. Wennergren (2016), *Fångad av praktiken: skolutveckling genom partnerskap* (sid. 115-134) (RIPS-rapporter nr. 11). Institutionen för pedagogik och specialpedagogik, Göteborgs universitet.
- Olin, A., Almqvist, J., Hamza, K. & Gyllander Torkildsen, L. (red.)(2019). *Didaktisk utvecklingsdialog: Lärares och skolledares professionella utveckling*. Studentlitteratur.
- Olin, A. (2012) Att leda skolans utvecklingsarbete. I K. Rönnerman (Red.), *Aktionsforskning i praktiken – förskola och skola på vetenskaplig grund*. Lund: Studentlitteratur.
- Opfer VD, & Pedder D. (2011). Conceptualizing Teacher Professional Learning. *Review of Educational Research*, 81(3): 376-407. Doi:10.3102/0034654311413609
- Reason, P., & Bradbury, H. (2001). Introduction: Inquiry and Participation in Search of a World Worthy of Human Aspiration. I P. Reason & H. Bradbury (Red.), *Handbook of Action Research. Participative Inquiry and Practice* (s 1-14). SAGE.
- Ramböhl (2015). *Delutvärdering Matematiklyftet läsåret 2014/15*. https://www.skolverket.se/download/18.6b138470170af6ce9143eb/1583928134712/Delutvardering_matematiklyftet_lasaret_2014_2015.pdf
- Rönnerman, K. (2012). Vad är aktionsforskning? I K. Rönnerman (Red.) *Aktionsforskning i praktiken – förskola och skola på vetenskaplig grund*. Lund: Studentlitteratur.
- Rönnerman, K., Edwards-Groves, C. & Grootenboer, P. (2018). *Att leda från mitten – lärare som driver professionell utveckling*. Stockholm: Lärarförbundet.
- Rönnerman, K. & Langelotz, L. (2015). *Lärares frågeställningar genererade ur utbildningspraktiker*. Delrapport från skolforskningsprojektet. Vetenskapsrådets rapporter.
- Rönnerman, K., Salo, P., Furu, E.M., Lund, T., Olin, A., & Jakhelln, R. (2016). Bringing ideals into dialogue with practices: on the principles and practices of the Nordic Network for Action Research. *Educational Action Research*, 24(1), 46-64.
- Sawyer R.K. (2004). Creative Teaching: Collaborative Discussion as Disciplined Improvisation. *Educational Researcher*, 33(2).
- Scherp, H-Å. (2003). *Att leda lärande samtal*. Hämtad från https://www5.kau.se/sites/default/files/Dokument/subpage/2010/01/att_leda_l_rande_samtal__20688.pdf
- Skolforskningsinstitutet. (2021). Skolforskningsinstitutet. Hämtad 21-07-31 från <https://www.skolfi.se/>
- Skolinspektionen. (2019). Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet Förutsättningar och arbetsformer i grundskolan. Tematisk kvalitetsgranskning. Dnr: 400-2017:10221. Stockholm: Skolinspektionen.
- Skolverket (2015a). *Kvalitetsarbete i praktiken*. Stockholm: Skolverket
- Skolverket (2015b). Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet. Stockholm: Skolverket
- Skolverket. (2019). *Läroplan för förskoleklass, fritidshemmet och grundskolan. Reviderad 2019*. Stockholm: Skolverket.
- Skolverket. (2020). Att ställa frågor och söka svar. Samarbete för vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Stockholm Skolverket.
- Somekh, B. (2005). Action research: A methodology for change and development. Open University Press
- SOU 2013:30. *Det tar tid – om effekter av skolpolitiska reformer*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.
- SOU 2014:12. Utvärdering för utveckling – om utvärdering av skolpolitiska reformer. Stockholm: Utbildningsdepartementet.
- SOU 2017:35. Samling för skolan – Nationell strategi för kunskap och likvärdighet. Stockholm: Utbildningsdepartementet.
- SOU 2018:19. Forska tillsammans – samverkan för lärande och förbättring. Stockholm: Utbildningsdepartementet.
- Stobart, G. & Stoll, L. (2005). The Key Stage 3 Strategy: what kind of reform is this?, *Cambridge Journal of Education*, 35(2), 225-238, DOI: 10.1080/03057640500146906

Stoll, L., Bolam, R., McMahon, A., Wallace, M. & Thomas, S. (2006). Professional Learning Communities: A review of the Literature. *Journal of Educational Change*, 7, 221–258.

Sülau, V. (2019). Vad händer i lärares kollegiala samtalspraktik? En studie av mötet mellan en nationell kompetensutvecklingsinsats och en lokal fortbildningspraktik. (Avhandling). Acta Universitatis Gothoburgensis.

Ulf-avtal. (2021). Ulf-avtal. Hämtad 21-07-31 från <https://www.ulfavtal.se/>

Vallberg Roth, A. & Månsson, A. (2008). Individuella utvecklingsplaner som uttryck för reglerad barndom: Likriktning med variation. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 13(2), 81-102.

Wennergren, A-C. (2012). På spaning efter en kritisk vän. I K. Rönnerman (Red.) *Aktionsforskning i praktiken – förskola och skola på vetenskaplig grund*. Lund: Studentlitteratur.

Virkkunen, J., & Newnham, D. S. (2013). *The Change Laboratory: A Tool for Collaborative Development of Work and Education*. Rotterdam: Sense Publishers.

Wiliam, D. (2009). *Assessment for learning – why, what and how?* University of London: Institute of Education.

Österholm, M., Bergqvist, T., Liljekvist, Y. & Van Bommel, J. (2016) *Utvärdering av Matematiklyftets resultat*. Umeå universitet. <https://www.skolverket.se/getFile?file=3706>